

Bryssel den 14 maj 2019
(OR. en)

9272/19

**Interinstitutionellt ärende:
2019/0046(NLE)**

**SCH-EVAL 85
MIGR 72
COMIX 264**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	14 maj 2019
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	8830/19
Ärende:	Rådets genomförandebeslut om fastställande av en rekommendation om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2018 års utvärdering av Schweiz tillämpning av Schengenregelverket i fråga om återvändande

För delegationerna bifogas rådets genomförandebeslut om fastställande av en rekommendation om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2018 års utvärdering av Schweiz tillämpning av Schengenregelverket i fråga om återvändande, som antogs av rådet vid mötet den 14 maj 2019.

I enlighet med artikel 15.3 i rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 kommer denna rekommendation att översändas till Europaparlamentet och de nationella parlamenten.

Rådets genomförandebeslut om fastställande av en

REKOMMENDATION

om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2018 års utvärdering av Schweiz tillämpning av Schengenregelverket i fråga om återvändande

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättande av en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket och om upphävande av verkställande kommitténs beslut av den 16 september 1998 om inrättande av Ständiga kommittén för genomförande av Schengenkonventionen¹, särskilt artikel 15,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med detta beslut om fastställande av en rekommendation är att rekommendera åtgärder som Schweiz bör vidta för att avhjälpa de brister som konstaterades under 2018 års Schengenutvärdering i fråga om återvändande. Efter utvärderingen antogs genom kommissionens genomförandebeslut C(2019) 430 en rapport som innehåller resultat och bedömningar samt en redogörelse för bästa praxis och brister som konstaterades under utvärderingen.
- (2) Användningen av modern, skräddarsydd och bärbar teknisk utrustning bland polisstyrkorna i kantonen Zürich, med programvara som underlättar snabb identifiering av tredjelandsmedborgare genom jämförelse av biometriska uppgifter och sökningar i databaser på fältet, bör betraktas som bästa praxis, förutsatt att full överensstämmelse med kraven på skydd av personuppgifter säkerställs.

¹ EUT L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (3) För att säkerställa att Schengenbestämmelserna om återvändande följs, i synnerhet de normer och förfaranden som fastställs i direktiv 2008/115/EG², bör prioritet ges åt genomförandet av rekommendationerna 1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 18 och 20.
- (4) Alla nödvändiga åtgärder bör vidtas för ett effektivt och proportionerligt återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på territoriet.
- (5) Detta beslut om fastställande av en rekommendation bör överlämnas till Europaparlamentet och medlemsstaternas parlament. Inom tre månader från beslutets antagande ska den utvärderade medlemsstaten i enlighet med artikel 16.1 i förordning (EU) nr 1053/2013 utarbeta en handlingsplan för hur de brister som har konstaterats i utvärderingsrapporten ska avhjälpas och lägga fram den för kommissionen och rådet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS

att Schweiziska edsförbundet bör göra följande:

1. Anpassa innehållet i de beslut om återvändande som utfärdas av de behöriga myndigheterna, även de kantonala myndigheterna, för att systematiskt och tydligt ange att tredjelandsmedborgaren vistas olagligt i landet och ålägga en skyldighet att återvända, i enlighet med kraven i artikel 6.1 i direktiv 2008/115/EG jämförd med artikel 3.4 i det direktivet.
2. Ändra relevanta bestämmelser i schweizisk lagstiftning för att säkerställa att beslut om återvändande som utfärdas till tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet, inklusive personer som meddelas beslutet efter ett avslag på sin ansökan om internationellt skydd, ålägger en tydlig skyldighet att lämna Schweiz för att återvända till ett tredjeland i den mening som avses i definitionen av ”återvändande” i artikel 3.3 i direktiv 2008/115/EG. Vidta omedelbara åtgärder för att anpassa praxis i enlighet med detta.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 348, 24.12.2008, s. 98).

3. Vidta åtgärder för att, i enlighet med rättspraxis vid Europeiska unionens domstol³, säkerställa att verkställigheten av beslut om återvändande som utfärdas till tredjelandsmedborgare som efter att ha mottagit ett beslut om återvändande lämnar in en ansökan om internationellt skydd vilken avslås av de behöriga myndigheterna återupptas i det skede där den avbröts så snart som ansökan om internationellt skydd avslås i första instans. För detta ändamål, upphöra med att utfärda nya beslut om återvändande i sådana fall.
4. Vidta omedelbara åtgärder för att säkerställa att beslut om återvändande som utfärdas till minderåriga familjemedlemmar till tredjelandsmedborgare som omfattas av en skyldighet att återvända innehåller faktiska och rättsliga omständigheter avseende den eller de berörda minderåriga, i enlighet med artikel 12.1 i direktiv 2008/115/EG. Dessa villkor ska uppfyllas både om den minderåriga omfattas av ett eget beslut om återvändande och om den minderåriga ingår i det beslut om återvändande som riktar sig till föräldrarna.
5. Utföra en omfattande bedömning av de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall för att fastställa den faktiska varaktigheten för den tidsfrist för frivillig avresa som beviljas tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet och omfattas av en skyldighet att återvända. För detta ändamål, upphöra med att systematiskt bevilja en tidsfrist för frivillig avresa på trettio dagar, oavsett omständigheterna i fallet.
6. Vidta åtgärder för att säkerställa att de behöriga myndigheterna, efter en omfattande bedömning av de specifika omständigheterna i varje enskilt fall, inte systematiskt beviljar en tidsfrist för frivillig avresa för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet, eller beviljar en kortare tidsfrist än sju dagar, när villkoren i artikel 7.4 i direktiv 2008/115/EG är uppfyllda, i synnerhet när de berörda tredjelandsmedborgarna utgör en risk för allmän ordning, allmän säkerhet eller nationell säkerhet.

³ Mål C-601/15 PPU, J.N., ECLI:EU:C:2016:84.

7. Säkerställa att de behöriga myndigheterna fattar beslut om huruvida en tredjelandsmedborgares vistelse är laglig utan onödigt dröjsmål i alla fall då tredjelandsmedborgare grips, i enlighet med artikel 6 i direktiv 2008/115/EG såsom den tolkats av Europeiska unionens domstol⁴. Vidta åtgärder för att säkerställa att den tid som de behöriga myndigheterna ger tredjelandsmedborgare för att lämna eventuella synpunkter på huruvida vistelsen är laglig inte leder till omotiverade förseningar i utfärdandet av beslut om återvändande eller andra beslut, i synnerhet när sådan information redan har inhämtats eller kan tillgås direkt i andra källor och/eller via andra förfaranden.
8. Ändra relevanta bestämmelser i schweizisk lagstiftning för att anpassa den till rättspraxis från Europeiska unionens domstol om kriminalisering av olaglig vistelse i samband med förfaranden som inleds i enlighet med direktiv 2008/15/EG. Vidta åtgärder för att anpassa praxis i enlighet med detta.
9. När det gäller ensamkommande barn, vidta åtgärder för att säkerställa att de behöriga myndigheterna antingen utfärdar ett beslut om återvändande eller beviljar rätt att stanna, med vederbörlig hänsyn tagen till barnets bästa i enlighet med artikel 5 i direktiv 2008/115/EG. Säkerställa att stöd från ett lämpligt organ alltid tillhandahålls innan man beslutar att utfärda ett beslut om återvändande i sådana fall, i enlighet med artikel 10.1 i samma direktiv.
10. Vidta åtgärder för att säkerställa att de ansvariga myndigheterna, när ett beslut om återvändande utfärdas till ett ensamkommande barn efter att vederbörlig hänsyn har tagits till de faktorer som anges i artikel 5 i direktiv 2008/115/EG och villkoren i artikel 10 i det direktivet är uppfyllda, vidtar alla nödvändiga och proportionerliga åtgärder för att verkställa ett sådant beslut, även när de berörda ensamkommande barnen inte är villiga att avresa frivilligt.

⁴ Mål C-329/11, Achughbabian, ECLI:EU:C:2011:807.

11. Ändra relevanta bestämmelser i schweizisk lagstiftning eller genomförandedirektiv för att ange objektiva och bindande kriterier för fastställandet av huruvida det föreligger en risk för att en tredjelandsmedborgare kan avvika, i synnerhet i syfte att avgöra om en tidsfrist för frivillig avresa ska beviljas. Vidta åtgärder för att anpassa praxis i enlighet med detta.
12. Fastställa effektiva program för bistånd till frivilligt återvändande för att även ge stöd till tredjelandsmedborgare som inte har ansökt om internationellt skydd, i enlighet med de bestämmelser om tillgång och berättigande som fastställs i nationell lagstiftning.
13. Fastställa tydliga regler för att säkerställa att beslut om återvändande och, i tillämpliga fall, inreseförbud kan utfärdas till tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet och som grips i samband med utresekontroller vid de yttre gränserna, efter en individuell bedömning och med hänsyn till proportionalitetsprincipen.
14. Ändra bestämmelser i den nationella lagstiftningen, och vidta omedelbara åtgärder för att säkerställa att förvar inför avlägsnande i praktiken och som regel sker i särskilda förvarsanläggningar, och att fängelser endast används som en undantagsåtgärd, i enlighet med artikel 16.1 i direktiv 2008/115/EG. När det är nödvändigt att ta till fängelseinkvartering, säkerställa att åtskillnad från vanliga interner garanteras genom lämpliga metoder som till fullo återspeglar förvarets administrativa karaktär, till exempel genom andra metoder än att stänga in tredjelandsmedborgare i deras celler.
15. Öka antalet förvarsplatser i särskilda anläggningar för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet, i synnerhet män, för att anpassa förvarskapaciteten till de faktiska behoven, i syfte att stödja och stärka en effektiv och proportionerlig verkställighet av beslut om återvändande i enlighet med artikel 8.1 i direktiv 2008/115/EG.

16. Säkerställa att förvarsrutinerna i det regionala fängelset i Thun för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet och omfattas av återvändandeförfaranden gör det möjligt för de förvarstagna att tillbringa mer tid utanför cellen, att cellerna får tillräckligt med dagsljus och att ett lämpligt utomhusområde finns tillgängligt. Använda mindre ingripande metoder än kroppsvisitation när personer först anländer till det regionala fängelset i Thun.
17. Sörja för att tillräcklig och välutbildad personal, som är utrustad för att tillgodose behoven för förvarstagna tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet samt för familjer, kvinnor och minderåriga, regelbundet är närvarande vid det regionala fängelset i Thun, för att garantera både lokalens säkerhet och dagligt stöd till de förvarstagna.
18. Säkerställa att familjer utan barn som hålls i förvar vid flygplatsfängelset i Zürich får separat inkvartering så att de tillförsäkras adekvat skydd för sitt privatliv, i enlighet med artikel 17.2 i direktiv 2008/115/EG, och att de två familjemedlemmarna inte systematiskt hålls åtskilda.
19. Ändra det system som är tillämpligt på tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet och hålls i förvar i den särskilda anläggningen vid Zürichs flygplats för att säkerställa att cellerna är låsta så kort tid som möjligt dagtid och i synnerhet att de förvarstagna inte är inlåsta i sina celler under mer än en hel dag på en vecka. Säkerställa att förvarstagna har mer utrymme inomhus till sitt förfogande.
20. Ändra det system som är tillämpligt på tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet och hålls i förvar i Berns regionala fängelse, för att säkerställa att cellerna är låsta så kort tid som möjligt dagtid. Säkerställa att förvarstagna har mer utrymme inomhus till sitt förfogande.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*